

Prognoza oddziaływania na środowisko
miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego terenu w sołectwie Poręba Wielka
w rejonie ulic Przedzieleń, Wadowicka i Nowy Świat

Inwestor:

URZĄD GMINY OŚWIĘCIM
UL. ZAMKOWA 12
32-600 OŚWIĘCIM

Zakres prac:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zespół autorski:

mgr Tomasz Miłowski
mgr Łukasz Pomykoł

29 października 2020 r., 28 stycznia 2021 r., 22 lutego 2021 r., 26 stycznia
2022 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	6
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	7
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	9
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	9
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	9
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	9
2.4 WODY PODZIEMNE	10
2.5 KLIMAT	11
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	11
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	13
2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA	14
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	14
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	15
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I KORYTARZE EKOLOGICZNE.....	15
2.10 KRAJOBRAZ	15
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	16
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	16
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	16
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	17
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE	17
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	17
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	17
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	18
5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU	18
5.4.2 WPŁYW NA GLEBY.....	18
5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	18

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	19
5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE	19
5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	20
5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	20
5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	20
5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	20
5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	21
5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	22
5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI	23
5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	23
5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	23
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	23
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	23
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	24
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	24
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	25
11. LITERATURA	29

Spis załączników

Rys. 1 Położenie geograficzne analizowanego terenu

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

Oświadczenie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2022 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Oświęcim w sołectwie Poręba Wielka, w rejonie ulic: Przedzieleń, Wadowicka i Nowy Świat. W pismach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie znak OO.410.11.9.2020.AZ z 17 grudnia 2020 r. oraz znak OP.610.7.8.2020.KG z dnia 16 grudnia 2020 r. wskazano by uzupełnić projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o odniesienie się do Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Dolina Dolnej Soły oraz doprecyzować w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, natomiast z prognozy oddziaływania na środowisko usunąć nieścisłości dotyczące opisów obszaru Natura 2000 (pomyłki w nazewnictwie). Powyższe kwestie zostały skorygowane zarówno w projekcie mpzp, jak i w prognozie.

W lutym 2021 r. projekt ponownie został zmieniony. Teren ZP w części południowo-wschodniej oraz teren, gdzie przebiega wodociąg, które były wolne od zabudowy zamieniono na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części południowej wskazano nowy teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej, a drogi wewnętrzne zostały połączone ze sobą.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie , udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

- a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Oświęcim oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został również uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie pismem nr OO.411.3.36.2020.AZ z dnia 2 kwietnia 2020 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Oświęcimiu pismem znak PSE-ONNZ-420-28-2/20/1031 z dnia 19 marca 2020 r.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Oświęcim powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Uchwała Nr XLVII/732/18/2018 z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego z dnia 18 kwietnia 2018 r., poz. 3215).;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oświęcim przyjętego uchwałą Rady Gminy Oświęcim nr XLVIII/540/18 z dnia 20 czerwca 2018 r., wraz ze zmianą wprowadzoną uchwałą nr Rady Gminy Oświęcim nr XI/105/19 z dnia 28 sierpnia 2019 r.;

Obowiązujące na analizowanym terenie mpzp:

- Uchwała Nr XXIX/213/05 z dnia 1 czerwca 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar w sołectwie Poręba Wielka w rejonie ulic Przedzieleń, Wadowicka i Nowy Świat;
- Uchwała Nr II/14/06 z dnia 13 grudnia 2006 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru w Porębie Wielkiej w rejonie ulic Przedzieleń, Wadowicka i Nowy Świat;
- Uchwała nr XLVI/357/10 Rady Gminy Oświęcim z dnia 16 czerwca 2010 r. w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na terenie sołectwa Poręba Wielka w rejonie ulicy Przedzieleń, Wadowickiej i Nowy Świat;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Oświęcim, ProForma, Rybnik, październik 2013 r.

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w październiku 2020 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Oświęcim powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Podstawą formułowania ustaleń projektu planu była zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada m.in. ochronę i racjonalne kształtowanie cennych zasobów środowiska przyrodniczego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych nie naruszających jego walorów oraz umożliwiających aktywną ochronę jego wartości prowadzących do realizacji ekorozwoju.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto zachodni fragment sołectwa Poręba Wielka, które położone jest w centralnej części Gminy Oświęcim, powierzchnia obszaru objętego mpzp to ok. 19 ha. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu procedowany jest na podstawie Uchwały Nr XIII/127/19 Rady Gminy Oświęcim z dnia 23 października 2019 r. w sprawie: przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w sołectwie Poręba Wielka w rejonie ulic Przedzieleń, Wadowicka i Nowy Świat. Celem opracowania planu jest wskazanie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych uwzględniających aktualny stan zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju, a także uwzględnienia uwarunkowań środowiskowych i kulturowych, zasad funkcjonowania docelowego systemu obsługi komunikacyjnej oraz obsługi siecią infrastruktury technicznej oraz ochronę interesów publicznych ponadlokalnych i lokalnych w zakresie zaspokojenia potrzeb społeczności. Istotnym celem jest również aktualizacja i integracja trzech obowiązujących tu mpzp. W projekcie planu z 2020 r. ustalono następujące przeznaczenia terenu:

- MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MU - teren zabudowy mieszkaniowo - usługowej;
- R – tereny otwarte i rolne;
- ZL - tereny lasów
- WS - tereny wód powierzchniowych;
- KDZ - tereny publicznych dróg zbiorczych;
- KDD - tereny publicznych dróg dojazdowych;
- KDW - tereny dróg wewnętrznych.

Projekt mpzp ustala w części wschodniej, południowej, południowo-zachodniej i północno-zachodniej tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części północno-wschodniej i południowej wskazano tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Spośród nowych dróg wskazano trzy drogi wewnętrzne oraz drogę klasy dojazdowa w centralnej części terenu. Drogi te wskazano do obsługi nowych terenów mieszkaniowych. Droga dojazdowa łączy się z ul. Wadowicką, od tej zaproponowanej nowej drogi dojazdowej wskazano dwie drogi wewnętrzne. Dodatkowo jedna droga wewnętrzna łączy się z ul. Nad Potokiem, obsługuje ona wskazane tu tereny mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe. Wolne od zabudowy pozostawiono tereny rolne w części zachodniej. W projekcie planu w wersji z października 2020 r. był wskazany również niewielki teren zieleni urządzonej w części południowo-wschodniej. Obecnie nie ma tu zieleni urządzonej, jest to teren gdzie znajduje się wlot wodociągu magistralnego i z tego powodu pozostawiono go wolny od zabudowy. **W wersji mpzp z lutego 2021 r. teren ZP zmieniono na teren mieszkaniowy MN , tak samo jak tereny wolne od zabudowy, gdzie przebiegał wodociąg.**

Na analizowanym terenie obowiązują trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 2005, 2006 i 2010, w których to planach ustalono możliwość zabudowy przeważnie na terenach wzdłuż głównych ulic. W stosunku do obowiązujących mpzp zmienia się układ komunikacyjny (zlikwidowano drogę wewnętrzną w części południowej oraz zmieniono przebieg dróg w części centralnej). Dodano również dość znaczne tereny zabudowy mieszkaniowej. W obowiązującym mpzp tereny te położone są głównie wzdłuż istniejących dróg, w projekcie wskazano ich dość znaczne poszerzenie. W części północno-wschodniej i południowej wskazano teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej, nie był on wskazywany w obowiązujących mpzp. Również teren ZP, który znajdował się w części południowo-wschodniej (teren wlotu wodociągu) zmieni swoje przeznaczenie na mieszkaniowe MN (w wersji mpzp z października 2020 r. teren ten był wskazywany jako ZP). Wszystkie tereny „nowe” w stosunku do obowiązującego mpzp pokazano na załączniku mapowym nr 2.

Na rysunku planu zostały wprowadzone oznaczenia obowiązujące określające granicę opracowania mpzp, linie rozgraniczające terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, nieprzekraczalne linie zabudowy, ujawniono również występowanie złóż kopalin. Wskazano granice obszaru Natura 2000. Na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a ustalenia planu nie przyczynią się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto zachodni fragment sołectwa Poręba Wielka, które położone jest w centralnej części Gminy Oświęcim. Granice mpzp stanowi od północy ul. Przedzieleń, od wschodu ul. Wadowicka, od południa ul. Nowy Świat i na części płynący tu strumień bez nazwy. Od zachodu granicę mpzp stanowi granica lasu. Powierzchnia obszaru objętego planem to ok. 19 ha, powierzchnia całego sołectwa to ok. 1032 ha, zaś powierzchnia całej gminy to ok. 7458 ha.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany obszar znajduje się w obrębie prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51), podprowincji – Podkarpacie Północne (512), makroregionie Kotlina Oświęcimska (512.2), mezoregionie – Dolina Górnej Wisły (512.22).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na rozpatrywanym terenie można wyróżnić trzy główne piętra strukturalne: karbońsko-triasowe, mioceny i czwartorzędowe. Piętro waryscyjskie, które tworzą utwory karbonu i triasu występuje głęboko pod utworami trzeciorzędowymi, ma charakter fałdowo - blokowy. Piętro to w całości jest stosunkowo słabo zbadane i trudno jest wydzielić w jego obrębie jednostki tektoniczne. Dobry stopień rozpoznania cechuje tylko warstwy karbonu górnego, w których występują eksploatowane pokłady węgla kamiennego. Pod względem tektonicznym obszar gminy Oświęcim znajduje się w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego, które oddzielone stopniami uskoków przechodzi ku północy w Zapadlisko Górnośląskie. Występowanie obszaru w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego powoduje powszechność występowania w obniżeniach utworów trzeciorzędowych. Według Mapy Geologicznej Polski w skali 1:200000 ark. Kraków² są to iły, mułki, piaski i piaszkowce zaliczane do warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich. Wiek tych warstw to miocen. Pokrywają one zwartą pokrywę cały teren objęty opracowaniem i przykryte są osadami czwartorzędowymi. Powierzchniową budowę geologiczną analizowanego obszaru opisuje Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Chrzanów.³ Cały analizowany obszar położony jest w rozległej, szerokiej dolinie Wisły, Soły i Skawy, gdzie na powierzchni występują wielometrowe osady tych rzek deponowane w okresie zlodowaceń oraz współcześnie w holocenie. Zgodnie z mapą geologiczną na całym obszarze objętym mpzp występują mady, piaski i żwiry rzeczne tarasów akumulacyjnych deponowane w okresie Zlodowacenia Bałtyckiego.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe płynące

W południowej i zachodniej części analizowanego terenu przepływa ciek, który nie posiada własnego hydronimu, stanowi on część rozległego systemu rowów, cieków

¹ Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001 r.;

² Kaziuk H., Lewandowski J., Mapa Geologiczna Polski w skali 1:200000 ark. Kraków, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa, 1979 r.;

³ Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 1956 r.

i młynówek związanych z systemem wodnym stawów rozlokowanych w okolicy Oświęcimia. Na pozostałym obszarze brak jest cieków, jak i zbiorników wód stojących.

Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych w październiku 2020 r. przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej na obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary zagrożeń powodziowych.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanym obszarze nie występują ujęcia wód powierzchniowych ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Według podziału Polski na Jednolite Części Wód Powierzchniowych na analizowanym obszarze brak jest jakichkolwiek cieków, które stanowiłby JCWP, całość terenu znajduje się w zlewniach dwóch JCWP nr PLRW200002133529 Kanał Żeglowny Dwory (niemal całość obszaru) oraz PLRW20002621335229 Macocha (niewielkie skrawki terenu w części wschodniej).

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja Hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Kraków⁴ analizowany teren wchodzi w skład Przedkarpackiego Regionu Hydrogeologicznego XXII, Podregion Przedkarpacko – Śląski XXII7, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych.

Użytkowe piętra wodonośne

Użytkowe piętra wodonośne analizowanego terenu opisuje Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000: ark. Chrzanów.⁵ Według tej Mapy Hydrogeologicznej w podłożu analizowanego terenu znajdują się użytkowe poziomy wodonośne w utworach czwartorzędowych.

Czwartorzędowe piętro wodonośne

Czwartorzędowe piętro wodonośne jest tu ściśle związane z doliną Soły. Na całym rozpatrywanym obszarze utwory czwartorzędowe wykazują znaczną zmienność wykształcenia litologicznego w profilu poziomym i pionowym. Osady czwartorzędowe plejstocenu to na ogół osady piaszczysto-żwirowe, pochodzenia fluwioglacjalnego, zalegające na glinach zwałowych. Z utworami piaszczysto-żwirowymi związane jest występowanie piętra wodonośnego w czwartorzędzie. Ze względu na swoje położenie w szerokich dolinach rzecznych utwory młodsze, holocenu, występują na znacznych obszarach, ale w większości wykształcone są głównie jako grunty spoiste. Dlatego w profilu czwartorzędowego piętra

⁴ Józwiak A., Kowalczevska G., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Kraków, WG, Warszawa, 1984 r.;

⁵ Gajowiec B., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 2000 r.;

wodonośnego występuje na ogół jedna, rzadziej kilka warstw wodonośnych, lokalnie rozdzielonych od siebie soczewkami glin lub iłów (nie ma podziału na wodnolodowcowe poziomy plejstocenu i holocenijskich dolin rzecznych). Poziom zwierciadła wody utworów czwartorzędowego piętra wodonośnego jest wypadkową zasilania wynikającego z opadów atmosferycznych, a wielkością parowania, spływu naturalnego i zasilania utworów starszego podłoża, w rejonach okien hydrogeologicznych występujących w nieprzepuszczalnych dla wody, ilastych utworach trzeciorzędu. Warstwę izolującą od spągu stanowią morskie osady miocenu. Zwierciadło wody ma charakter swobodny i zalega na niewielkiej głębokości, najczęściej poniżej 1 m (w dolinach rzecznych) bądź 1-2 m.

Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Chrzanów wydziela na analizowanym terenie jednostkę hydrogeologiczną **15bQIV** w piętrze czwartorzędowym. W tej jednostce hydrogeologicznej potencjalna wydajność studni wierconej wynosi 10 - 30 m³/h. Zasoby dyspozycyjne jednostkowe zostały określone w przedziale 100 - 200 m³/24h/km². Stopień zagrożenia tych wód został określony jako średni, co uwarunkowane jest możliwością migracji zanieczyszczeń z powierzchni oraz z rzeki Soły. Jakość wód jest określona jako średnia II, wymagają one prostego uzdatnienia.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej na analizowanym terenie nie wydzielono Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Jednolite Części Wód Podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych całość analizowanego obszaru znajduje się w JCWPd nr 158.⁶

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu nie występują ujęcia wód podziemnych lub powierzchniowych, nie występują również ich strefy ochronne.

2.5 KLIMAT

Pod względem klimatycznym obszar gminy zaliczany jest do regionu:⁷

- wg Romera (1949) - klimatu podgórskich nizin i kotlin (E7) łagodnego, o opadach korzystnie rozłożonych dla rolnictwa i najdłuższym okresie wegetacyjnym,
- wg Gumińskiego (1948) - do XV dzielnicy rolniczo-klimatycznej wydzielonej na podstawie rozwoju roślin i wskaźników fenologicznych,
- wg Baca (1991) - agroklimat w półroczu letnim charakteryzowany w oparciu o bilans wodny i energii zaliczany jest do bardzo wilgotnego podtyp: umiarkowanie ciepły i słoneczny oraz umiarkowanie ciepły i pochmurny,

⁶ <http://www.psh.gov.pl>

⁷ Na podstawie: Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Oświęcim, październik 2013 r.

- wg Wosia (1995) - śląsko-krakowskiego (XXVI), który wyróżnia się stosunkowo niewielką liczbą dni z pogodą bardzo ciepłą z opadem (średnio 34 dni), ciepłą z dużym zachmurzeniem i opadem (50 dni), natomiast mniej jest dni umiarkowanie ciepłych i pochmurnych oraz chłodnych i pochmurnych (średnią roczną liczbę dni z poszczególnymi typami pogody przedstawiono na załączonej tablicy).

Warunki klimatyczne gminy są kształtowane pod wpływem mas powietrza napływających nad ten teren. W ogólnej cyrkulacji dominują masy powietrza polarnomorskiego i polarnokontynentalnego napływające z sektora zachodniego, w tym ok.27% układów cyklonalnych i 17% antycyklonalnych. Kotlina Oświęcimska podobnie do innych form wklęsłych charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami anemologicznymi. Rozkład kierunków wiatru jest zgodny z przebiegiem Kotliny, dominują wiatry z sektora zachodniego (ok.52%) i wschodniego (ok.24%), a istotny wpływ wywierają również doliny głównych dopływów Wisły, Soły, Przemszy i Gostynki. Rejon ten jest słabo przewietrzany, cisze stanowią ok. 17%, a łącznie z wiatrami do 2 m/s blisko 70% ogólnej liczby przypadków. Wiatry o prędkościach powyżej 7 m/s występują sporadycznie i w większości związane są z występowaniem wiatrów fenowych. Nieco korzystniejsze warunki anemologiczne występują na terenach wyżej położonych w południowej części gminy. Charakterystykę podstawowych elementów klimatu przedstawiono w formie tablicy. Pod względem cech klimatu naturalnego, obszar ten zaliczany jest do terenów bardzo korzystnych zwłaszcza dla rolnictwa, a wskaźnik klasyfikacji bonitacyjnej osiąga wartość 94-96 (100 - maksymalna wartość w Polsce - Górski. Atlas... 1994).

Tabela 1 Charakterystyka wybranych elementów klimatu (okres badań 1965-1995, Ostródka 1996, Atlas... 1994)

Element	Wartość
Średnia roczna temperatura	8,0 (°C)
Średnia roczna temperatura maksymalna	12,6 (°C)
Absolutne maksimum	(°C) 36,3
Średnia roczna temperatura minimalna	3,5 (°C)
Absolutne minimum	-28,0 (°C)
Liczba dni z temperaturą minimalną < - 10 °C < 0,0 °C	17 112
Liczba dni z temperaturą maksymalną < 0,0 °C > 25,0 °C	32 33
Średnia roczna wilgotność powietrza (%)	80,2
Liczba dni z wilgotnością < 40 % = 90 %	0,2 141,2
Liczba dni z mgłą	40-60
Roczna suma opadów (mm)	740,7
Liczba dni z opadem = 0,1 mm = 1,0 mm = 10,0 mm	176,6 121,4 19,3
Liczba dni z pokrywą śnieżną > 10 cm	30 - 40
Długość okresu gospodarczego śr. t. dób. >	240 - 250

2,5 °C (dni)	
Długość okresu wegetacyjnego śr. t. dob. > 5,0 DC (dni)	210 - 220
Średnie daty ostatnich przymrozków	26 IV – 5 V
Średnie daty pierwszych przymrozków	6 X – 15 X

W stosunku do ogólnie - korzystnych warunków makroklimatycznych Kotliny Oświęcimskiej, w jej obrębie możemy wyróżnić dwa typy mezoklimatów (Atlas ... 1981):

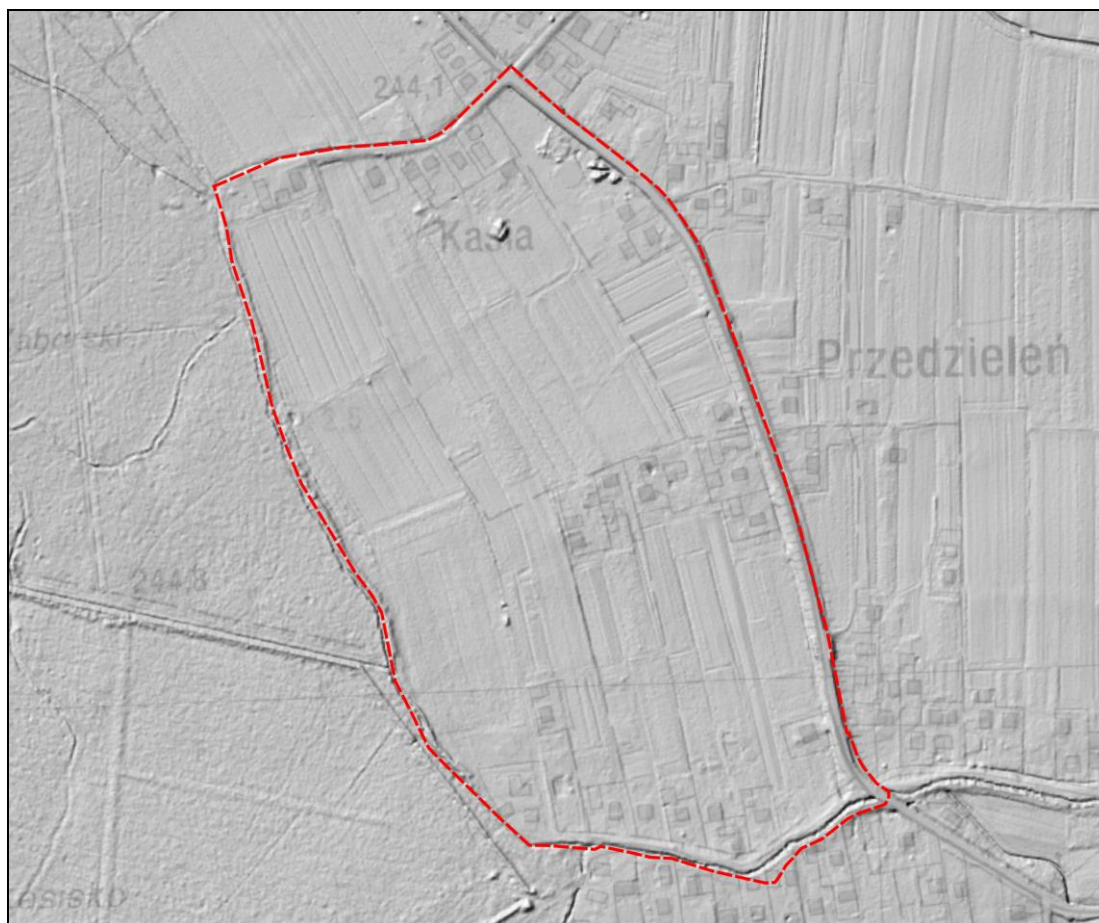
- mezoklimat den dolinnych Wisły i Soły charakteryzujący się krótkim okresem bezprzymrozkowym, o dużych wahaniach temperatury i wilgotności powietrza w czasie doby (w dzień - silnie przegrzewanych i wysuszanych, w nocy – bardzo wilgotnych i silnie wychładzających), położonych w zasięgu inwersji temperatury i wilgotności powietrza stanowiących przeważnie zastoiska powietrza ze względu na słabą wentylację,
- mezoklimat wyższych teras rzecznych o dłuższym o około 20 dni okresie bezprzymrozkowym i wyższych o ok. 1,0°C średnich rocznych temperatur minimalnych niż w dnach dolinnych, wentylacja naturalna umiarkowana.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Ukształtowanie terenu

Rzędne terenu na analizowanym terenie wynoszą ok. 243 - 244 m n.p.m., powierzchnia terenu jest w dużej mierze płaska, co wynika z faktu położenia w obrębie rozległej terasy zalewowej rzeki Soły. Brak jest tu jakichkolwiek bardziej znaczących form geomorfologicznych, tak naturalnych jak i antropogenicznych, wyróżnić można jedynie niewielkie zagłębienia koryt cieków w części południowej i zachodniej. Powstaje tu także obecnie wiele nowych domów oraz dojazdy do nich, które mają charakter mniej lub bardziej urządzonych dróg wewnętrznych, co może powodować lokalne antropogeniczne zmiany ukształtowania terenu.

Rysunek 1 Ukształtowanie terenu nr 1 na podstawie Numerycznego Modelu Terenu

Zjawiska osuwiskowe

Na podstawie analizy danych kartograficznych, wizji terenowej i danych Systemu Ochrony Przeciwośuwiskowej (PIG), a także suikzp gminy Oświęcim na analizowanym terenie nie stwierdzono zjawisk osuwiskowych – aktualnych lub historycznych.

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą województwa małopolskiego na analizowanym terenie występują gleby bielcowe i pseudobielcowe A, które zostały zaliczone do kompleksu zbożowego pastewnego mocnego 8. Miejscami, w części zachodniej wzdłuż linii lasu oraz w części centralnej wydziela się tu użytki zielone średnie. Według wydzielen mapy ewidencyjnej na analizowanym terenie występują głównie grunty orne klasy RIVa, RIVb, w części wschodniej znajduje się pastwisko klasy PsIII. Duża część z gruntów ornych ciągle pozostaje zagospodarowana w kierunku rolnym, ale jednocześnie na skutek postępującej zabudowy tych terenów następuje zarzucenie rolnictwa oraz degradacja gleb.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W głębokim podłożu analizowanego terenu występują udokumentowane złoża węgla kamiennego „Oświęcim – Polanka” (ID Midas 1075) i „Oświęcim-Polanka 1” (ID Midas 16650), które obejmuje cały teren objęty opracowaniem. Złoża te nie są i nie były

w przeszłości przedmiotem eksploatacji. Na analizowanym terenie nie zostały ustanowione obszary i tereny górnicze.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Na analizowanym terenie występuje mozaika terenów rolnych i zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Jedynym urozmaicheniem terenów są zadrzewienia olchowe i topolowe, które rosną wzdłuż cieku w części południowej oraz pojedyncze zadrzewienia pośród pól i na tyłach gospodarstw i ogrodów. Generalnie dominują tu w części zachodniej i centralnej duże powierzchnie gruntów rolnych, a w części wschodniej, północnej i południowej tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Na analizowanym terenie nie występują szczególnie cenne wartości przyrody ożywionej, teren ten nie był wskazywany do objęcia ochroną, nie mniej jednak zadrzewienia olchowe rosnące wzdłuż cieku pełnią funkcję biocenotyczną, wodochronną i krajobrazową.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I KORYTARZE EKOLOGICZNE

Formy ochrony przyrody

Na analizowanym terenie ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.), za wyjątkiem położenia niewielkiego zachodniego skrawka terenu w obrębie Obszaru Natura 2000 PLB120004 „Dolina Dolnej Soły”. Bezpośrednio na analizowanym terenie nie znajdują się siedliska ptaków stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru Natura 2000.

Korytarze ekologiczne

Na analizowanym terenie nie wyznaczono korytarzy ekologicznych w opracowaniach dotyczących całego kraju.⁸ Część zachodnia i centralna może teoretycznie pełnić funkcję lokalnego korytarza ekologicznego, zwierzęta mogą się tu przemieszczać, jednak od strony ul. Przedzieleń, ul. Wadowickiej i ul. Nad Potokiem znajdują się tereny zabudowane i zwierzęta nie mają tu możliwości dalszej migracji.

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie i w jego okolicy praktycznie do końca XX w. przeważał krajobraz rolniczy w typie wielkoobszarowych gruntów rolnych. Od dłuższego czasu jednak postępuje tu zmiana krajobrazu wraz ze wzrostem ilości terenów zabudowanych, głównie w typie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Ze względu na płaskie ukształtowanie terenu widoki są tu dość rozległe, ale jednocześnie brak jest tu szczególnie interesujących otwarc widokowych czy istotnych elementów krajobrazu. Generalnie na całym analizowanym obszarze brak jest szczególnie interesujących elementów krajobrazu, in plus wyróżniają się jedynie zadrzewienia wzdłuż cieku w części południowej i ściana lasu w części zachodniej, gdyż stanowią urozmaichenie dość monotonnego, płaskiego krajobrazu.

⁸ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest tu również stanowisk archeologicznych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązują trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 2005, 2006 i 2010, w których to planach ustalono możliwość zabudowy przeważnie na terenach wzdłuż głównych ulic. W stosunku do obowiązujących mpzp zmienia się układ komunikacyjny (zlikwidowano drogę wewnętrzną w części południowej oraz zmieniono przebieg dróg w części centralnej). Dodano również dość znaczne tereny zabudowy mieszkaniowej. W obowiązującym mpzp tereny te położone są głównie wzdłuż istniejących dróg, w projekcie wskazano ich dość znaczne poszerzenie. W części północno-wschodniej i południowej wskazano teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej, nie był on wskazywany w obowiązujących mpzp. Również teren ZP, który znajdował się w części południowo-wschodniej (teren wlotu wodociągu) zmieni swoje przeznaczenie na mieszkaniowe MN (w wersji mpzp z października 2020 r. teren ten był wskazywany jako ZP). Wszystkie tereny „nowe” w stosunku do obowiązującego mpzp pokazano na załączniku mapowym nr 2. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny objęte mpzp wskazane do zabudowy mogłyby zostać przekształcone i zabudowane. Stan środowiska na analizowanym obszarze uległby więc zmianie w wyniku realizacji zabudowy na terenach wskazanych do urbanizacji, jednak nie wkracza ona na szczególnie wartościowe siedliska przyrodnicze.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska dotyczących obszarów podlegających ochronie. Nie występują tu formy ochrony przyrody (za wyjątkiem fragmentu w części zachodniej położonego w obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Soły), nie było również propozycji objęcia tego terenu ochroną. Nie wskazuje się również występowania innych problemów ochrony środowiska na analizowanym obszarze.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami. Koryto cieku w części południowej i zachodniej pozostawiono wolne od zabudowy, co należy uznać za pozytywne ustalenie planu. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala następujące zasady gospodarki wodno-ściekowej:

- Odprowadzanie ścieków bytowych do gminnej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do gminnej kanalizacji deszczowej, wprowadzającej wyżej wymienione wody do ziemi lub do wód powierzchniowych, z zastrzeżeniem ust. poniżej.
- Dopuszcza się do czasu zrealizowania kanalizacji deszczowej odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do ziemi i do wód po uprzednim zabezpieczeniu przed przedostawaniem się zanieczyszczonych wód do ziemi i do wód.

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym terenie występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach czwartorzędowych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązany systemem odprowadzania ścieków może w przypadku odprowadzania do ziemi wpłynąć na jakość wód podziemnych (gruntowych). Dlatego dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak realizacja systemu kanalizacji i podłączanie się do niej poszczególnych terenów, analogicznie jak wskazane dla ochrony wód powierzchniowych.

Projekt planu przewiduje docelowo nakaz odprowadzania ścieków do gminnej kanalizacji sanitarnej i deszczowej, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na wody podziemne.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała zauważalnego wpływu na klimat. Pewnej zmianie ulegnie mikroklimat w bezpośrednim sąsiedztwie terenów, na których będzie powstawała nowa zabudowa. W związku z tym zwiększy się szorstkość

powierzchni ziemi, a co za tym idzie nastąpi zmniejszenie warunków przewietrzania. Lokalnie może to mieć znaczenie dla pogorszenia jakości powietrza w związku z problemem niskiej emisji. Należy zaznaczyć, że pomimo uszczegóławiających zapisów planu problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Indywidualne systemy obsługi grzewczej w praktyce pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska (poza zgłoszeniami interwencyjnymi), a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania w oparciu o rozwiązania systemowe na poziomie krajowym czy wojewódzkim, np. zakaz ogrzewania mułem i miałem. W roku 2017 uchwałą sejmiku województwa zakaz taki został wprowadzony i można mieć nadzieję, że będzie on stanowił ważki krok ku poprawie jakości powietrza.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada poszerzenie funkcji mieszkaniowej. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wysokich klas, składowiska odpadów, eksploatacja kopalin czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, tym bardziej, że część terenów jest już zabudowana.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmieniają zagospodarowanie to grunty orne, często jeszcze pozostające w użytkowaniu rolnym. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów, pomimo to przewiduje się, że tereny poddane pod zabudowę zostaną bezpowrotnie stracone dla rolnictwa. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1326) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze oraz gruntów leśnych na cele nieleśne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Na terenie objętym planem nie nastąpi konieczność zmiany przeznaczenia gruntów III klasy na cele nierolnicze, gdyż zabudowa nie wkracza na tego typu grunty. Nie nastąpi również konieczność uzyskania wniosku leśnego, grunty leśne nie zostały wskazane do zabudowy.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego oraz uniemożliwiały ich eksploatację w przyszłości.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Na obszarze przewidzianym do zabudowy znajdują się obecnie tereny już częściowo zurbanizowane oraz tereny niezabudowane z roślinnością związaną z gruntami ornymi. Realizacja obiektów o charakterze mieszkaniowym, usługowym i nowych dróg spowoduje zanik tego typu roślinności. Przewiduje się, że na terenach poddanych urbanizacji funkcję terenów zielonych w ilości odpowiadającej współczynnikowi powierzchni biologicznie czynnej będzie pełniła zieleń urządzone np. w formie trawników, klombów, ogrodów itp. Zabudowa tych terenów nie spowoduje znaczącego zubożenia wartości przyrodniczych, gdyż już obecnie ich wartość jest niewielka. Tereny w części zachodniej oraz koryto cieku w części południowej pozostawiono bez zmian, będą one pełniły funkcję rolniczą. Generalnie nie przewiduje się wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na przyrodę ożywioną, gdyż na terenach przeznaczonych w projekcie planu do zabudowy nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, choć sama urbanizacja obejmie dość rozległe tereny. Projekt planu wskazuje nową drogę publiczną klasy dojazdowa oraz niewielkie drogi wewnętrzne, poprowadzono je jednak również po nieużytkach lub gruntach ornym, brak jest więc zagrożenia z tej strony na cenne przyrodniczo siedliska.

Reasumując na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIECIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY I NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Oddziaływanie na obowiązujące formy ochrony przyrody

Na analizowanym terenie ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.), za wyjątkiem położenia niewielkiego zachodniego skrawka terenu w obrębie Obszaru Natura 2000 PLB120004 „Dolina Dolnej Soły”. Bezpośrednio na analizowanym terenie nie znajdują się siedliska ptaków stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru Natura 2000.

W obszarze „Dolina Dolnej Soły”, zgodnie z Planem Zadań Ochronnych ochronie podlegają następujące gatunki ptaków: A004 perkoz *Tachybaptus ruficollis*, A005 perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, A006 perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, A008 zausznik *Podiceps nigricollis*, A043 gęgawa *Anser anser*, A051 krakwa *Anas strepera*, A055 cyranka *Anas querquedula*, A059 głowienka *Aythya ferina*, A061 czernica *Aythya fuligula*, A123 kokoszka *Gallinula chloropus*, A196 rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger*, A021 bąk *Botaurus stellaris*, A022 bączek *Ixobrychus minutus*, A023 ślepowron *Nycticorax nycticorax*, A136 sieweczka rzeczna *Charadrius dubius*, A162 krwawodziób *Tringa totanus*, A179 śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirunda*, A229 zimorodek *Alcedo atthis*. Zagrożeniem dla obszaru jest zaniechanie lub zmiana użytkowania stawów hodowlanych, likwidacja wysp na stawach i wycinanie zakrzewień, likwidacja szuwarów i roślinności wodnej na stawach, zmiana

przeznaczenia stawów hodowlanych na stawy rekreacyjne, zaniechanie gospodarki stawowej, regulacja Soły, wycinanie zakrzewień nadrzecznych.

Projekt planu nie wprowadza zabudowy na siedliska wymienionych wyżej ptaków, nie wprowadza również form zagospodarowania, które niszczyłyby stawy, wyspy, likwidowały szuwary, regulowały Solę czy tym podobnych działań.

Korytarze ekologiczne – W opracowaniu krajowym z 2011 r.⁹ na analizowanym terenie nie wykazywano korytarzy ekologicznych. Część zachodnia i centralna może teoretycznie pełnić funkcję lokalnego korytarza ekologicznego, zwierzęta mogą się tu przemieszczać, jednak od strony ul. Przedzieleń, ul. Wadowickiej i ul. Nad Potokiem znajdują się tereny zabudowane i zwierzęta nie mają tu możliwości dalszej migracji. Zwierzęta mogą tu przebywać o ile przedostaną się od strony lasu w części zachodniej, ale teren ten stanowi swoistą, choć dość dużą enklawę pośród terenów już zabudowanych. W przypadku realizacji zabudowy na analizowanym terenie sytuacja w sposób znaczący się nie zmieni, choć ograniczony zostanie zasięg terenów na których zwierzęta będą mogły przebywać.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

Na analizowanych obszarach gdzie planowany jest rozwój zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej jak dotychczas przeważał krajobraz w typie krajobrazów gruntów rolnych, a także krajobraz wsi o charakterze rozproszonym. Po realizacji ustaleń planu pojawi się tu krajobraz zabudowy mieszkaniowej dzielnic podmiejskich, analogiczny do tego, który występuje na bardziej zurbanizowanych częściach gminy Oświęcim. Generalnie na większości terenów zurbanizowanych krajobraz zmieni się, nie będzie to jednak zmiana znacząca. Nie ulegnie natomiast zmianie krajobraz w części zachodniej występujących tu terenów rolnych. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu. Niewątpliwie jednak można uznać, że krajobraz części północnej, centralnej i południowej ulegnie zmianie.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest tu również stanowisk archeologicznych, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu obiektów.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na potencjalne znaczące pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów

⁹ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża 2011 r.;

usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle pewnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu ustala, że dopuszcza się indywidualny sposób zaopatrzenia w ciepło.

Należy zaznaczyć, że pomimo uszczegóławiających zapisów planu problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają znacząco poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. W przypadku powstania nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji może ulec pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej. Od 23 stycznia 2017 r. na terenie województwa małopolskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa¹⁰, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. Można mieć nadzieję, że na skutek tej uchwały sytuacja będzie stopniowo poprawiała się, choć niewątpliwie niezwykle ważna będzie tu postawa lokalnych samorządów, na których w dużej mierze spoczywa jak najsprawniejsze umożliwienie wprowadzenia zapisów uchwały antysmogowej, ale także i aktywność samych mieszkańców, którzy powinni dążyć do wymiany kotłów na spełniające ustalenia uchwały antysmogowej. Niezwykle pomocna w zakresie walki z niską emisją byłaby akcja edukacyjna w zakresie właściwego użytkowania kotła np. tzw. metodą „palenia od góry”, gdyż za problem smogu odpowiada głównie brak umiejętności użytkowania kotłów oraz używanie niewłaściwego węgla (np. węgla koksującego typ 33 i 34), zagadnienia te jednak wykraczają poza zakres mpzp.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Projekt planu określa na analizowanym terenie normy klimatu akustycznego zgodne z polskim prawem. Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112 ze zm.). Prowadzenie działalności na terenach o funkcjach mieszkaniowych, przemysłowych i usługowych nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

¹⁰ Uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Na analizowanym obszarze projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. nowe rozwiązania drogowe wysokich klas czy rozległe tereny przemysłowe. Niewątpliwie jednak wprowadzenie terenów mieszkaniowych na nowe tereny spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym. Na dzień dzisiejszy na terenach niezurbanizowanych właściwie brak jest jakichkolwiek emitorów hałasu. Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej obszary te „wypełnią” się odgłosami pracy powstałych tu obiektów czy też życia codziennego (np. szczekanie psów, koszenie trawników itp.). Jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, choć nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań znaczących. Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy prawo ochrony środowiska. Projekt planu nie wskazuje jakichkolwiek nowych dróg wysokich klas, nie przewiduje się więc emisji z tej strony. Na drogach klasy dojazdowa i drogach wewnętrznych zwykle ruch jest niewielki, co wpływa na niewielkie emisje.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Do rodzajów zabezpieczeń należy np.: prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W przypadku zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń można zaliczyć np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin, odpowiednia lokalizacja emitorów. W związku z wprowadzonymi zabezpieczeniami oraz charakterem terenów nie przewiduje się jednak wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. z 2021 r. poz. 777 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

W projekcie planu ustalono również nakaz przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów położonych w strefach technicznych pokazanych na rysunku planu wzdłuż sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z obowiązującymi wymogami przepisów odrębnych.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy mieszkaniowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący zważywszy na skalę terenów. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenach do tego przeznaczonych. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również uchwały Rady Gminy oraz programy gospodarki odpadami. W projekcie planu ustalono, by sposób postępowania z odpadami był zgodny z tymi przepisami.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk. Koryto lokalnego ciek, gdzie może dochodzić do podtopień w okresie występowania nawałnych opadów pozostawiono wolne od zabudowy.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania zagrożeń ruchami masowymi ziemi, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu ze względu na swoją skalę, wprowadzone funkcje oraz odległość od granic Rzeczypospolitej Polskiej, nie będzie potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego analizowanego terenu zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

W szczególności zaproponowano:

- Szczegółowe rozwiązania w zakresie gospodarki ściekami;
- Sposób postępowania z odpadami winien być zgodny z planami gospodarki odpadami i przepisami odrębnymi dotyczącymi tych zagadnień;
- Zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej z wykorzystaniem istniejących oraz projektowanych wodociągów rozdzielczych;

- Szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- Uwzględniono występowanie złóż kopalin;
- Uwzględniono występowanie na fragmencie obszaru chronionego Natura 2000 „Dolina Dolnej Soły”;
- Koryto cieku w części południowej i zachodniej pozostawiono jako wolne od zabudowy;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Projekt planu, ze względu na swoją niewielką powierzchnię oraz oddalenie od terenów Natura 2000 nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na jakikolwiek obszar Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 741 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto zachodni fragment sołectwa Poręba Wielka, które położone jest w centralnej części Gminy Oświęcim, powierzchnia obszaru objętego mpzp to ok. 19 ha. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu procedowany jest na podstawie Uchwały Nr XIII/127/19 Rady Gminy Oświęcim z dnia 23 października 2019 r. w sprawie: przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w sołectwie Poręba Wielka w rejonie ulic Przedzieleń, Wadowicka i Nowy Świat. Celem opracowania planu jest wskazanie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych uwzględniających aktualny stan zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju, a także uwzględnienia uwarunkowań środowiskowych i kulturowych, zasad funkcjonowania docelowego systemu obsługi komunikacyjnej oraz obsługi sieci infrastruktury technicznej oraz ochronę interesów publicznych ponadlokalnych i lokalnych w zakresie zaspokojenia potrzeb społeczności. Istotnym celem jest również aktualizacja i integracja trzech obowiązujących tu mpzp.

Projekt mpzp ustala w części wschodniej, południowej, południowo-zachodniej i północno-zachodniej tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W części północno-wschodniej i południowej wskazano tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Spośród nowych dróg wskazano trzy drogi wewnętrzne oraz drogę klasy dojazdowa w centralnej części terenu. Drogi te wskazano do obsługi nowych terenów mieszkaniowych. Droga dojazdowa łączy się z ul. Wadowicką, od tej zaproponowanej nowej drogi dojazdowej wskazano dwie drogi wewnętrzne. Dodatkowo jedna droga wewnętrzna łączy się z ul. Nad Potokiem, obsługuje ona wskazane tu tereny mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe. Wolne od zabudowy pozostawiono tereny rolne w części zachodniej. W projekcie planu w wersji z października 2020 r. był wskazany również niewielki teren zieleni urządzonej w części południowo-wschodniej. Obecnie nie ma tu zieleni urządzonej, jest to teren gdzie znajduje się wlot wodociągu magistralnego i z tego powodu pozostawiono go wolny od zabudowy. **W wersji mpzp z lutego 2021 r. teren ZP zmieniono na teren mieszkaniowy MN , tak samo jak tereny wolne od zabudowy, gdzie przebiegał wodociąg.**

Na analizowanym terenie obowiązują trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z lat 2005, 2006 i 2010, w których to planach ustalono możliwość zabudowy przeważnie na terenach wzdłuż głównych ulic. W stosunku do obowiązujących mpzp zmienia się układ komunikacyjny (zlikwidowano drogę wewnętrzną w części południowej oraz zmieniono przebieg dróg w części centralnej). Dodano również dość znaczne tereny zabudowy mieszkaniowej. W obowiązującym mpzp tereny te położone są głównie wzdłuż istniejących dróg, w projekcie wskazano ich dość znaczne poszerzenie. W części północno-wschodniej i południowej wskazano teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej, nie był on wskazywany w obowiązujących mpzp. Również teren ZP, który znajdował się w części południowo-wschodniej (teren wlotu wodociągu) zmieni swoje przeznaczenie na mieszkaniowe MN (w wersji mpzp z października 2020 r. teren ten był wskazywany jako ZP). Wszystkie tereny „nowe” w stosunku do obowiązującego mpzp pokazano na załączniku mapowym nr 2.

Na rysunku planu zostały wprowadzone oznaczenia obowiązujące określające granicę opracowania mpzp, linie rozgraniczające terenów o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, nieprzekraczalne linie zabudowy, ujawniono również występowanie złóż kopalin. Wskazano granice obszaru Natura 2000. Na obszarach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy szczególnie cenne siedliska przyrodnicze, a ustalenia planu nie przyczynią się do znaczącego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto zachodni fragment sołectwa Poręba Wielka, które położone jest w centralnej części Gminy Oświęcim. Granice mpzp stanowi od północy ul. Przedzieleń, od wschodu ul. Wadowicka, od południa ul. Nowy Świat i na części płynący tu strumień bez nazwy. Od zachodu granicę mpzp stanowi granica lasu. Powierzchnia obszaru objętego planem to ok. 19 ha, powierzchnia całego sołectwa to ok. 1032 ha, zaś powierzchnia całej gminy to ok. 7458 ha. Na analizowanym terenie występują utwory czwartorzędowe, a w podłożu utwory mioceny i karbońskie. W południowej i zachodniej części analizowanego terenu przepływa ciek, który nie posiada własnego hydronimu, stanowi on część rozległego systemu rowów, cieków i młynówek związanych z systemem wodnym stawów rozlokowanych w okolicy Oświęcimia. Na pozostałym obszarze brak jest cieków, jak i zbiorników wód stojących. Według Mapy Hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000 ark. Chrzanów na analizowanym terenie występują użytkowe poziomy wodonośne w utworach czwartorzędowych. Rzędne terenu na analizowanym terenie wynoszą ok. 243 - 244 m n.p.m., powierzchnia terenu jest w dużej mierze płaska, co wynika z faktu położenia w obrębie rozległej terasy zalewowej rzeki Soły. Brak jest tu jakichkolwiek bardziej znaczących form geomorfologicznych, tak naturalnych jak i antropogenicznych, wyróżnić można jedynie niewielkie zagłębienia koryt cieków w części południowej i zachodniej. Powstaje tu także obecnie wiele nowych domów oraz dojazdów do nich, które mają charakter mniej lub bardziej urządzonych dróg wewnętrznych, co może powodować lokalne antropogeniczne zmiany ukształtowania terenu. Zgodnie z mapą glebowo-rolniczą województwa małopolskiego na analizowanym terenie występują gleby bielcowe i pseudobielcowe A, które zostały zaliczone do kompleksu zbożowego pastewnego mocnego 8. Miejscami, w części zachodniej wzdłuż linii lasu oraz w części centralnej wydzielają się tu użytki zielone średnie. Według wydzieleni mapy ewidencyjnej na analizowanym terenie występują głównie grunty orne klasy RIVa, RIVb, w części wschodniej znajduje się pastwisko klasy PsIII. Duża część z gruntów ornich ciągle pozostaje zagospodarowana w kierunku rolnym, ale jednocześnie na skutek postępującej zabudowy tych terenów następuje zarzucenie rolnictwa oraz degradacja gleb. W głębokim podłożu analizowanego terenu występują udokumentowane złoża węgla kamiennego „Oświęcim – Polanka” (ID Midas 1075) i „Oświęcim-Polanka 1” (ID Midas 16650), które obejmuje cały teren objęty opracowaniem.

Złoża te nie są i nie były w przeszłości przedmiotem eksploatacji. Na analizowanym terenie nie zostały ustanowione obszary i tereny górnicze. Na analizowanym terenie występuje mozaika terenów rolnych i zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Jedynym urozmaicheniem terenów są zadrzewienia olchowe i topolowe, które rosną wzdłuż cieku w części południowej oraz pojedyncze zadrzewienia pośród pól i na tyłach gospodarstw i ogrodów. Generalnie dominują tu w części zachodniej i centralnej duże powierzchnie gruntów rolnych, a w części wschodniej, północnej i południowej tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Na analizowanym terenie nie występują szczególnie cenne wartości przyrody ożywionej, teren ten nie był wskazywany do objęcia ochroną, nie mniej jednak zadrzewienia olchowe rosnące wzdłuż cieku pełnią funkcję biocenotyczną, wodochronną i krajobrazową. Na analizowanym terenie ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują żadne formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1 - 9 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody, za wyjątkiem położenia niewielkiego zachodniego skrawka terenu w obrębie Obszaru Natura 2000 PLB120004 „Dolina Dolnej Soły”. Bezpośrednio na analizowanym terenie nie znajdują się siedliska ptaków stanowiących przedmiot ochrony tego obszaru Natura 2000. Na analizowanym terenie i w jego okolicy praktycznie do końca XX w. przeważał krajobraz rolniczy w typie wielkoobszarowych gruntów rolnych. Od dłuższego czasu jednak postępuje tu zmiana krajobrazu wraz ze wzrostem ilości terenów zabudowanych, głównie w typie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Ze względu na płaskie ukształtowanie terenu widoki są tu dość rozległe, ale jednocześnie brak jest tu szczególnie interesujących otwarc widokowych czy istotnych elementów krajobrazu. Generalnie na całym analizowanym obszarze brak jest szczególnie interesujących elementów krajobrazu, in plus wyróżniają się jedynie zadrzewienia wzdłuż cieku w części południowej i ściana lasu w części zachodniej, gdyż stanowią urozmaicenie dość monotonna, płaskiego krajobrazu. Na obszarze objętym planem nie występują zabytki ujęte w Rejestrze Zabytków Województwa Śląskiego, ani w Gminnej Ewidencji Zabytków, brak jest tu również stanowisk archeologicznych.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenach objętym zmianami zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej zmianie i przekształcone zostanie w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej. Na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Tereny w części zachodniej oraz koryto cieku w części południowej pozostawiono bez zmian, będą one pełniły funkcję rolniczą – to ustalenie planu należy uznać za pozytywne i przeciwdziałające procesom urbanizacyjnym. Projekt planu nie wskazuje żadnych nowych dróg wyższych klas.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości

klimatu akustycznego. Na analizowanym obszarze nie występują tereny zagrożeń powodziowych, ani osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D. i inni: „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996 r.;

Absalon D. i inni: „Mapa hydrologiczna w skali 1:50 000 Arkusz M-34-63-C „Oświęcim”. Przedsiębiorstwo „GEPOL”. Poznań, 1996 r.;

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2018 r. MŚ, PIG, Warszawa 2019 r.;

Biernat S., Kryowska M., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1958 r.

Bojakowska I.; Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50 000, ark. Wadowice, PIG 2004 r.;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Gatlik J., Mapa Hydrogeologiczna Polski ark. Oświęcim, PIG, Warszawa, 1997 r.

Gromadzki M., (red.) 2004: Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków, Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa.

Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny, Warszawa, 1948,

Guzik O. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Oświęcim, PIG 1958 r.,

Infogeoskarp – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa;

Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków. Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

Mapa geologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Bielsko-Biała. Wydawnictwa Geologiczne, 1979 r.;

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Kraków Wydawnictwa Geologiczne, 1980 r.;

Mapa Hydrogeologiczna Polski 1: 200 000 ark. Bielsko-Biała, Wydawnictwa Geologiczne , 1983 r.;

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995 r.;

Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona, Colgraf-Press, Poznań 1997 r.;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl/>;

Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2011 r, WIOŚ, Kraków, 2012 r.;

Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Strzezińska K, Formowicz R.: Mapa Geośrodowiskowa Polski, 1 : 50000, ark. Oświęcim, PIG 2002 r.;

Śmieja A, Ledwoń M., Inwentaryzacja przyrodnicza wschodniej części Kotliny Oświęcimskiej, Oświęcim 2004 r.,

www.wisliska.pl. – strona internetowa o starorzeczach Wisły Towarzystwa na Rzecz Ziemi;

Żero E., Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski ark. Chrzanów, PIG, Warszawa, 1956 r.

Fot. 1 Północna część terenu, ul. Przedzieliń

Fot. 2 Widok z ul. Przedzieliń w kierunku południowym

Fot. 3 Ul. Wadowicka, widok w kierunku północnym

Fot. 4 Widok z ul. Wadowickiej w kierunku północno-zachodnim

Fot. 5 Widok z ul. Wadowickiej w kierunku południowym

Fot. 7 Niewielki strumień przy ul. Nad Potokiem

Fot. 6 Ul. Nad Potokiem, widok w kierunku zachodnim

Fot. 8 Ul. Nad Potokiem, widok w kierunku południowym

Fot. 9 Ul. Nad Potokiem, widok w kierunku północnym

Fot. 10 Centralna część terenu, widok w kierunku północnym z ul. Nad Potokiem

Fot. 11 Widok w centralnej części terenu w kierunku południowym

Fot. 12 Widok w centralnej części terenu w kierunku zachodnim